

Proves d'Accés a la Universitat. Curs 2010-2011

Llengua catalana i literatura

Sèrie 2

Opció d'examen

(Marqueu el quadre de l'opció triada)

OPCIÓ A

OPCIÓ B

1	1.1.	Total
	1.2.	
	1.3.	
	1.4.	
	1.5.	
2	2.1.	Total
	2.2.	
	2.3.	
3	3.1.	Total
	3.2.	
	3.3.	
	3.4.	
Suma de notes parcials		
Descompte per faltes		
Qualificació		

Etiqueta identificadora de l'alumne/a

Etiqueta de qualificació

Ubicació del tribunal

Número del tribunal

La prova consta de tres parts: 1) comprensió lectora, 2) expressió escrita i 3) reflexió lingüística. Heu de triar UNA de les dues opcions (A o B) i fer-ne les parts 1 i 2. A més, heu de fer la part 3, que és comuna a totes dues opcions.

OPCIÓ A

Llegiu aquest text i responeu a les qüestions que us plantegem tot seguit.

Pocs dies abans d'anar a París, Valldaura **dugué** la Teresa a veure la torre. Fontanills els acompanyà. Així que **baixaren** del cotxe la Teresa es quedà tan parada que només **tingué esma** de dir: «Déu meu, sembla un castell!» Al peu del reixat començava un caminal molt ample, amb castanyers a banda i banda; al fons, alta de tres pisos, amb dues torratxes i dues teulades de rajoleta verda, coberta d'heura amb les fulles que ja s'anaven tornant vermelles, **la casa** es retallava sobre un cel de tardor. Feia vent i els tres graons que pujaven fins a l'entrada estaven mig **colgats** de fulles. A un costat, tocant a la porta, hi havia dues gerres grosses, vernissades, plenes de terra, i uns quants testos amb plantes mortes. Valldaura aixecà el bastó, i assenyalant la terrassa aguantada per quatre columnes de marbre rosa que protegia el cancell, digué: «La faré cobrir de vidres i a l'hivern hi podrem prendre el sol.» Fontanills ficà la clau al pany i forcejà una estona: «Tot està rovellat, senyor Valldaura; però ja ho anirem adobant.» El vestíbul, de tan gran, semblava una sala de ball i, a la banda esquerra, una escala d'un sol ram, amb barana de ferro forjat, pujava en corba fins al primer pis. Anaren resseguint totes les habitacions; hi havia parets amb tires de paper desenganxades i la pudor d'humitat ofegava. A les torratxes s'hi anava des del tercer pis per unes escales molt estretes de graons alts; en el primer replà hi havia una porteta que donava a la teulada. Fontanills l'**obrí**: «¿Volen mirar a fora?» La Teresa **féu** un crit: «Tanqui, que em fa por.» No acabaren de pujar [...].

Ja es començava a fer fosc. Donaren la volta pel camí de lloses que passava arran de la casa. A la dreta, amb les branques gairebé tocant a la paret, hi havia un arbre de fulles estretes i lluent. «¿Oi que és un llorer?», preguntà la Teresa. «Sí senyora; i no en veurà gaires de tan alts.» Més enllà del llorer hi havia un pou i dos bancs de pedra sota una pèrgola coberta de glicines seques. Travessaren l'esplanada i la Teresa, tot mirant l'espessor d'arbres que hi havia al capdavant, pensà: «És bonic, però fa basarda.» Caminaven entre falgueres i esbarzers. A dalt de les branques se sentia parrupeig de tórtors. «Això —digué Valldaura— no ha estat mai un bosc: quan van fer la casa devia ser un parc.» [...] Aviat arribaren a la vora d'una bassa d'aigua voltada d'heures negres. «Aquesta bassa, senyora Valldaura, no s'asseca mai; cap al mig té més de set pams de fondària. A l'acabament del terreny hi ha tres cedres centenaris. Diuen que porten sort. ¿Vol que els anem a veure?» Tot d'una, per entre les herbes ran de terra, se sentí un soroll de bestiola espantada. La Teresa s'acostà al seu marit: «Anem-nos-en...» El vent, cada vegada més fort, feia anar les branques d'una banda a l'altra. Sortiren a l'esplanada i la Teresa **veié** que encara no era ben bé de nit.

Mercè RODOREDA. *Mirall trencat*. 1974

1. Comprensió lectora

1.1. Aquest exercici consta de dues parts. En primer lloc, enumereu deu parts diferents de la torre (no compten ni els elements decoratius ni els elements del parc) que els personatges d'aquest fragment veuen, visiten o travessen. En segon lloc, enumereu cinc arbres, plantes o flors diferents que es van trobant pel parc o jardí de la torre.

[1,5 punts]

1.2. En el text, entre «Al peu del reixat [...]» (tercera línia) i «[...] sobre un cel de tardor» (cinquena línia), hi ha tres constituents o sintagmes que depenen de *la casa* (en negreta en el text). Escriviu-ne només DOS, copiant-los literalment.

[1 punt]

1.3. Trieu UNA d'aquestes dues opcions i escriviu un sinònim de l'expressió en cursiva:

[0,5 punts]

1.3.1. «només *tingué esma* de dir» (en negreta en el text)

1.3.2. «estaven mig *colgats* de fulles» (en negreta en el text)

1.4. Resoleu les qüestions següents, sobre les lectures obligatòries d'aquest curs.

1.4.1. Indiqueu si les afirmacions següents, relatives a *La bogeria*, de Narcís Oller, són certes o falses.

[0,5 punts. Cada resposta correcta val 0,1 punts. Per cada error es descomptaran 0,1 punts. Si no responeu a la pregunta, no s'aplicarà cap descompte.]

	<i>Cert</i>	<i>Fals</i>
a) L'Armengol, tot i que al principi s'hi resisteix, acaba deixant veure a Serrallonga els escrits que havia estat publicant des de la presó.	☐	☐
b) Com a diputat a Madrid, Daniel Serrallonga es deixa enredar per informadors dubtosos i es creu moltes informacions polítiques que no tenen cap fonament.	☐	☐
c) Quan Serrallonga es mor, al cementiri hi van la dona, el fill i els familiars de la dona; però no hi van les germanes de Serrallonga, ni l'Adela ni la Carolina.	☐	☐
d) L'Armengol és mostrat com un personatge disposat a riure's de Serrallonga i de les seves desgràcies, encara que al final és qui l'ajuda a entrar en un psiquiàtric.	☐	☐
e) El narrador personatge s'escolta els diagnòstics de Giberga com a metge, tot i que de tant en tant es planteja si realment Serrallonga és un boig.	☐	☐

1.4.2. Escriviu una breu caracterització del personatge d'Eladi Farriols de *Mirall trencat*, de Mercè Rodoreda, a partir dels diferents mots clau que us proposem: *botiga de roba*, *Sofia*, *club de tennis*, *Paral·lel*, *Lady Godiva (Pilar Segura)*, *Maria*, *minyones*, *Ramon i Maria (germans)*, *llosa*, *inscripció del nom*, *biblioteca*. D'aquests mots clau, n'heu d'utilitzar CINCO, com a mínim.

[0,5 punts]

2. Expressió escrita

2.1. Passeu a l'estil indirecte les oracions que hi ha subratllades en el text.

[1,5 punts: primer fragment subratllat, 0,5 punts; segon fragment, 1 punt]

- 2.2. Escriviu les formes de pretèrit perfet perifràstic (o passat perifràstic) equivalents a *dugué*, *digué*, *obrí*, *féu*, *veié*. Exemple: *baixaren* = *van baixar*.
[0,5 punts]

- 2.3. En aquest fragment es pot llegir una descripció molt detallada de la torre dels Valldaura: nombre de plantes, distribució de les cambres, tipus de jardí, etc. Descriviu, en noranta paraules, com a mínim, la casa, el paisatge o la ciutat on us agradaria viure, i expliqueu per què us hi sentiríeu a gust.
[2 punts]

OPCIÓ B

Llegiu aquest text i responeu a les qüestions que us plantegem tot seguit.

¡HOLA, AMICS DEL 2159!

L'any 2159 farà 200 anys, però hi ha francament poques possibilitats que ho pugui celebrar. És a dir, tot i les previsions de **longevitat** cada dia més agosarades, m'hauré de conformar a imaginar de quina manera s'obrirà el supositori gegant que ha quedat instal·lat a la plaça del CosmoCaixa i que conté missatges de ciutadans del segle XXI per tal que ciutadans del segle XXII sàpiguen com eren i com pensaven, i quines ambicions tenien o quin sentit de l'humor conreaven els seus rebesavis. Com que crec en la ciència i com que el professor Wagensberg em mereix tots els respectes intel·lectuals, admeto que la càpsula del temps pot sobreviure a tempestes i a ensulsiades, a terratrèmols (que n'hi podria haver, ¿per què no?), a guerres i atemptats, i fins i tot a l'augment del nivell del mar. En un segle i mig hi pot haver de tot, però **la consistència de l'artefacte sembla poderosa**. I també admeto, amb fe cega, que **el material que s'hi ha desat** s'ha escrit amb una sintaxi que serà entesa pels habitants que hi hagi al planeta el 2159, comptant que, aleshores, el planeta no sigui l'escenari de *La carretera*, la inquietant novel·la de Cormac McCarthy.

Però, ¿ens entendran? No dic que entenguin el català, que això és demanar **tant com que jo pugui bufar 200 espelmes**, sinó si seran capaços de captar el nostre sentit de l'humor (fràgil i canviant), la nostra sensibilitat, la filosofia que ens empara. Ja ho veurem. Bé, de fet, no ho veurem.

Josep M. FONALLERAS. *El Periódico de Catalunya* (20 setembre 2010)

1. Comprensió lectora

1.1. D'acord amb aquest text, indiqueu si les afirmacions següents són certes o falses:

[1 punt. Cada resposta correcta val 0,2 punts. Per cada error es descomptaran 0,2 punts. Si no responeu a la pregunta, no s'aplicarà cap descompte.]

	Cert	Fals
a) L'autor de l'article encara té alguna esperança de ser viu el 2159.	☐	☐
b) L'autor addueix la ciència i un científic com a arguments per a sostenir que abans del 2159 hi haurà, amb tota probabilitat, algun terratrèmol.	☐	☐
c) L'autor apunta, irònicament, que el supositori de la plaça del CosmoCaixa, en principi, hauria de durar fins al 2159.	☐	☐
d) Les probabilitats que els ciutadans del 2159 entenguin el català són molt altes, gairebé és segur que l'entendran.	☐	☐
e) L'autor es planteja si, més enllà de la comprensió de la llengua, els ciutadans del 2159 entendran com era la societat catalana del 2010.	☐	☐

1.2. A partir del que l'autor comenta, es pot deduir que l'article fa referència a una notícia anterior. Digueu quina notícia ha donat peu a aquest article de Fonalleras i justifiqueu-ho reproduint literalment un fragment en què s'hi faci referència.

[1 punt]

1.3. Definiu el terme *longevitat*.

[0,5 punts]

1.4. Digueu quin és l'antecedent del pronom *hi* en l'oració «el material que s'*hi* ha desat».

[0,5 punts]

1.5. Resoleu les qüestions següents, sobre les lectures obligatòries d'aquest curs.

[1 punt]

1.5.1. Indiqueu si les afirmacions següents, relatives a la novel·la *Mirall trencat*, de Mercè Rodoreda, són certes o falses:

[0,5 punts. Cada resposta correcta val 0,1 punts. Per cada error es descomptaran 0,1 punts. Si no responeu a la pregunta, no s'aplicarà cap descompte.]

	<i>Cert</i>	<i>Fals</i>
a) Jesús Masdéu era un fill de la Teresa que vivia a la torre de la família Valldaura, juntament amb els altres fills (en Ramon, la Maria i en Jaume). El seu pare era Miquel Masdéu, l'home del primer matrimoni de la Teresa.	☐	☐
b) Salvador Valldaura, abans de casar-se amb la Teresa, havia estat molt enamorat de la Bàrbara, una violinista de Viena que es va suïcidar.		
c) En Ramon, la Maria i en Jaume eren tres germans que s'avenien molt, jugaven tot el dia plegats. La Maria estava mig enamorada de tots dos.	☐	☐
d) Des que l'Eladi va dir a en Ramon i la Maria que eren germans, a la casa dels Valldaura tot van ser desgràcies: en Ramon se'n va anar de casa i la Maria es va morir.	☐	☐
e) Arran de la Guerra Civil, la Sofia decidí travessar la frontera: a la torre dels Valldaura només hi va quedar l'Armanda, que pel testament de la Teresa tenia dret a estar-s'hi fins que es morís.	☐	☐

- 1.5.2. Escriviu una caracterització del personatge de l'Adela de *La bogeria*, de Narcís Oller, a partir dels diferents mots clau que us proposem: *Daniel Serrallonga*, *casa pairal*, *Vilaniu*, *Carolina*, *geperudeta*, *professor de piano*, «*llunyera*», «*circumcisió*», *Riudavets*, *cementiri*. D'aquests mots clau, n'heu d'utilitzar CINC, com a mínim.

2. Expressió escrita

- 2.1. Reescriuiu el fragment subratllat en el text, tenint en compte que l'inici de la redacció ha de ser: *Crec en la ciència*, i que la vostra proposta de reescriptura no pot alterar el significat del fragment original.

[1 punt]

- 2.2.** Reescriuiu les oracions marcades en negreta («la consistència de l'artefacte sembla poderosa» i «tant com que jo pugui bufar 200 espelmes»), sense repetir els mateixos mots i sense alterar-ne el significat original.
[1 punt]

2.3. Trieu només UNA de les dues redaccions que us proposem.

[2 punts]

2.3.1. Escriviu un missatge, de noranta paraules, com a mínim, pensat per a ser dipositat en el supositori de la plaça del CosmoCaixa, en què expliqueu com sou els ciutadans d'ara: quines ambicions teniu, què us neguiteja, com us divertiu... Penseu que el vostre missatge s'ha d'adreçar als ciutadans del 2159.

2.3.2. Imagineu que sou un ciutadà o ciutadana del 2159 que llegeix diferents missatges dels ciutadans del 2010 dipositats en el supositori del CosmoCaixa. Descriviu, en un text de noranta paraules, com a mínim, com veieu la societat del 2010 des d'un 2159 imaginari. Incloeu en el vostre escrit citacions inventades de, com a mínim, dos ciutadans diferents del 2010.

PART COMUNA

3. Reflexió lingüística

- 3.1. En cadascuna de les oracions següents hi ha un constituent, partícula o oració subratllats i quatre opcions d'anàlisi sintàctica. Només UNA opció és correcta. (Quan hi pot haver algun problema terminològic, s'indica entre parèntesis el terme equivalent que també pot ser habitual.)

[0,5 punts. Cada resposta correcta val 0,1 punts. Per cada error es descomptaran 0,1 punts. Si no responeu a la pregunta, no s'aplicarà cap descompte.]

- 3.1.1. A nosaltres ens solien assignar les habitacions de l'altell.

atribut complement directe
 complement indirecte subjecte

- 3.1.2. Em va agafar el desfici d'anar per feina. I aviat es va presentar l'ocasió.

conjunció de subordinació adverbi
 preposició de coordinació conjunció de coordinació copulativa

- 3.1.3. Jo l'havia engrescat a agafar la trompeta i ingressar a la Canigó per comprometre'l.

complement circumstancial de mode
 complement indirecte
 complement de règim verbal (o complement preposicional)
 complement circumstancial de temps

- 3.1.4. Jo l'havia engrescat a agafar la trompeta i ingressar a la Canigó per comprometre'l i acabar amb els conflictes veïnals quan jo tocava el piano fins massa tard.

oració subordinada adverbial de temps
 oració coordinada adverbial de temps
 oració substantiva de simultaneïtat
 oració subordinada de relatiu

- 3.1.5. Era un murri vitalista que, contra els fums que solen gastar els músics joves, reconeixia amb humor les seves discretes habilitats.

oració subordinada adjectiva de relatiu (especificativa)
 oració subordinada substantiva
 oració subordinada adverbial
 oració subordinada adjectiva de relatiu (explicativa)

- 3.2. Trieu l'opció correcta per a cada buit que hi ha en les oracions següents:

[0,5 punts. Cada resposta correcta val 0,1 punts. Per cada error es descomptaran 0,1 punts. Si no responeu a la pregunta, no s'aplicarà cap descompte.]

- 3.2.1. Es queixen _____ el seu vol arribarà tard.

que de què
 de que Ø

3.2.2. No veig cap raó _____ ens hàgim de desesperar.

per la qual

per la que

per la què

per la quina

3.2.3. _____ els agradi el pastís de canyella, que aixequin el dit!

Els que

Als qui

Els qui

A els què

3.2.4. Sempre fa _____ vol.

lo què

el que

al que

ho que

3.2.5. Pensa _____ portar aquell vi de Porrera tan bo i aquell oli de les Borges Blanques tan gustós.

amb

an

en

a

3.3. En l'espai assignat, escriviu l'infinitiu en el temps verbal corresponent. Si no es pot deduir pel context oracional, s'indica el temps verbal entre parèntesis.

[0,5 punts]

a) Qui _____ (*treure*, futur) més suc de les declaracions del president?

b) Ho ha fet _____ (*voler*), no ha estat per atzar.

c) Digues-li que _____ (*fer*) el favor de no cridar tant.

d) No badeu! No _____ (*escriure*, vosaltres) en llapis!

e) Voldria que ella li ho _____ (*donar*, imperfet subjuntiu) tot, i no pot ser.

3.4. Responen només UN dels dos exercicis de fonètica que us proposem.

[0,5 punts. Si la resposta és errònia, es descomptaran 0,15 punts. Si no responen a la pregunta, no s'aplicarà cap descompte.]

3.4.1. Cada mot presenta una grafia subratllada. Trieu la que pugui correspondre a la seqüència consonàntica [ks]:

taxa

potser

èczema

exili

3.4.2. De les grafies subratllades en cada mot, trieu la que correspon al so africacat palatal sord [tʃ].

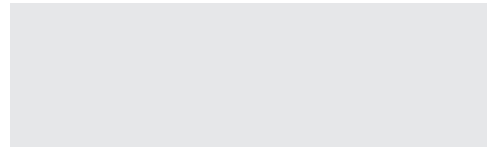
formatge

Xavier

platja

empatxar-se

Etiqueta del corrector/a

Etiqueta identificadora de l'alumne/a

